

**A K T I V U R E M I V Å R D
I S V E R I G E
1 9 9 1 - 2 0 0 3**

srauu 2004

S V E N S K T R E G I S T E R F Ö R A K T I V U R E M I V Å R D

INLEDNING

Svenskt Register för Aktiv Uremivård startade 1991 och har sedan 1994 givit ut en publikation årligen, denna utgåva är således den elfte i ordningen. Registrets datainnehåll uppdateras fortlöpande och vartannat år publiceras statistiska bearbetningar med överlevnadsberäkningar. I år visas för första gång hur patientöverlevnaden i aktiv uremivård förändrats över tiden. Efter åldersjustering ses en kontinuerlig fortgående förbättring av patienternas överlevnad, både i dialysbehandling och bland transplanterade.

Rapporteringen till uremiregistret bygger på frivillighet men uppslutningen inom den nefrologiska professionen runt registret är stor och samtliga enheter i landet där aktiv uremivård bedrivs rapporterar till srau. Enheterna är för närvarande 65 till antalet och mycket varierande i storlek. Totalt finns nu data över 19000 patienters uremivariabler samlade.

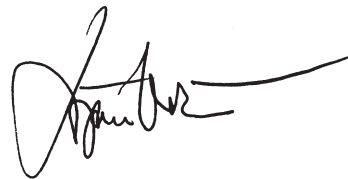
I syfte att förbättra databasens kvalitet görs regelbundna samkörningar med Dödsorsaksregistret. Detta medför att registret med säkerhet inte innehåller inadekvata personuppgifter avseende patienter som avlidit. I år har också en samkörning gjorts med Svensk DialysDataBas (SDDB) för att fastställa i vilken utsträckning patienter kan vara anmälda till SDDB utan att vara anmälda till srau. Tjugoåtta patienter visades ha missats att anmälas till srau under 2002 och 2003.

Srau utgör statistisk bas för flera genomförda studier och utnyttjas allt oftare vid samkörning med andra populationsbaserade patientregister. Srau har också ett omfattande samarbete med register i andra länder, exempelvis med det europeiska ERA-EDTA Registry emedan avidentifierade svenska data översändes för bearbetning och jämförelse med andra länder i Europa. Dessa data publiceras årligen vid ERA-EDTA:s kongress och finns tillgängliga på Internet.

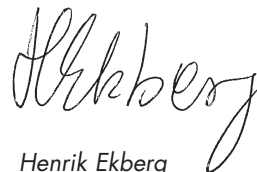
Socialstyrelsen och Landstingsförbundet har sedan registrets grundande finansierat dess verksamhet. Styrelsen för srau tackar samtliga som rapporterar till registret och på så vis skapar möjlighet för en god statistisk dokumentation av den aktiva uremivården i Sverige, samt sekreterare Susanne Gabara som sköter registrets dagliga arbete.

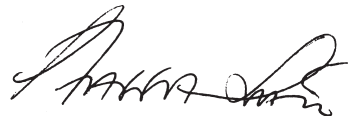
Jarl Ahlmén
Ordförande

Björn Wikström
Svensk Njurmedicinsk Förening

Henrik Ekberg
Svensk Transplantationsförening

Staffan Schön
Generalsekreterare

SAMMANFATTNING

Antalet patienter med aktiv uremivård i Sverige har ökat kontinuerligt sedan srau började dokumentera omfattningen av denna vård 1991. Samtliga behandlingsformer har ökat och den sista december 2003 var 6950 patienter i behandling, 3677 med ett fungerande njurtransplantat, 2499 i hemodialys och 774 med peritonealdialysbehandling. För hela landet ger detta prevalenstalet 774 per miljon invånare. Den prognos som publicerades 1998 har därmed överskridits. Den årliga tillväxten har genomsnittligt varit 5,0 %. Cirka 2/3 av patienterna är män, 1/3 är kvinnor.

Under de senaste sju åren har antalet nyupptagna patienter i aktiv uremivård varit cirka 1100 årligen. Incidenstalet för hela landet varierar måttligt runt 125 per miljon invånare och år. Mellan olika län finns det variationer och antalet nyupptagna patienter ligger lägre än förväntat i Stockholm och Halland samt högre än förväntat i Gävleborgs, Västernorrlands och Östergötlands län vid en ålders- och könsjusterad beräkning av riskkvot jämfört med hela landet.

Medelåldern bland patienter i behandling har ökat kontinuerligt och var vid senaste årsskiftet 57,1 år för samtliga, en ökning med 5 år sedan 1991. Medelåldern vid start ökade under registrets första år men denna ökning har nu avtagit, framför allt gäller detta kvinnorna.

Glomerulonefrit är den vanligaste uremiorsakande sjukdomen bland patienter i behandling trots ett stort inflöde av patienter med diabetesnefropati som är den vanligaste diagnosen bland dem som startar behandling. Förutom de 25 % som har diabetes som primär njursjukdom rapporteras ytterligare 10 % av nystartade patienter med annan nefrologisk diagnos ha diabetes. Typ II-diabetes ökade i början av 2000-talet, en ökning som nu avtagit.

De årliga mortalitetstalen för hela uremipopulationen har i genomsnitt varit 14,2 %, för transplanterade 2,8 % och för dialyspatienter 27,7 %. Bland transplanterade ökar maligniteter som dödsorsak. Bland dialyspatienter har uremi, liktydigt med avbruten dialysbehandling, blivit vanligare under de senaste fem åren.

Överlevnadsberäkningar har utförts av statistiker Anders Odén. Uremipopulationen har under registrets alla år haft en överlevnad långt under den förväntade. Beräkningar visar dock att med en åldersjustering finns över tiden en successivt förbättrad överlevnad i aktiv uremivård i Sverige.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Patienter i behandling

Fig. 1	Antal patienter i aktiv uremivård 1991–2003.	6
Fig. 2	Antal patienter i aktiv uremivård 031231. Fördelade på kön och ålder.	6
Fig. 3	Antal patienter i aktiv uremivård 031231. Fördelade på behandlingsform och ålder.	7
Fig. 4	Medelålder vid årsskiftena 901231–031231. Fördelad på kön.	7
Fig. 5	Medelålder vid årsskiftena 901231–031231. Fördelad på behandlingsform.	8
Fig. 6	Prevalens per miljon invånare vid årsskiftena 901231–031231. Regionsvis.	8
Fig. 7	Uremiorsakande sjukdom. Samtliga patienter i aktiv uremivård 031231.	9
Tab. I	Uremiorsakande sjukdom. Samtliga patienter i aktiv uremivård 031231. Fördelade på enskilda diagnoser.	9

Nyupptagna patienter

Fig. 8	Nyupptagna patienter årligen 1991–2003. Fördelade på första behandlingsform.	10
Fig. 9	Incidens. Nyupptagna patienter årligen 1991–2003. Åldersgrupperade. Per miljon invånare i åldersgrupperna.	11
Tab. II	Nyupptagna patienter 1998–2003. Förväntat och observerat antal samt riskkvot.	11
Fig. 10	Nyupptagna patienter 1991–2003. Fördelade på uremiorsakande sjukdom.	12
Tab. III	Uremiorsakande sjukdom. Samtliga patienter som startat behandling 1991–2003. Fördelade på enskilda diagnoser.	12
Tab. IV	Nyupptagna patienter med diabetesnefropati 1991–2003. Fördelade på diabetestyp och startår.	13
Tab. V	Antal med diabetes som riskfaktor vid behandlingsstart men med annan registrerad uremiorsakande sjukdom.	13
Fig. 11	Medelålder vid behandlingsstart 1991–2003. Fördelad på kön.	14
Tab. VI	Medianålder vid behandlingsstart 1991–2003. Fördelad på kön.	14
Tab. VII	Incidens. Antal nyupptagna patienter 1991–2003. Länsvis och regionsvis.	15

Mortalitet

Fig. 12	Avlidna patienter i dialysbehandling årligen 1991-2003. Fördelade på grupperade dödsorsaker.	16
Fig. 13	Avlidna patienter med fungerande njurtransplantat årligen 1991-2003. Fördelade på grupperade dödsorsaker.	16

Njurtransplantationer

- Fig. 14 Antal transplantationer årligen 1991–2003. 17
- Fig. 15 Antal förlorade transplantat årligen 1991–2003. Efterföljande behandlingsform. 17

Registrering av riskfaktorer

- Fig. 16 Andel patienter med riskfaktorer, i procent, inom varje behandlingsform. 18
- Tab. VIII Antal riskfaktorer per nystartad patient i respektive behandlingsform. 18
- Tab. IX Antal patienter med 0-5 kardiovaskulära riskfaktorer vid behandlingsstart 1998-2003. Fördelade på första behandlingsform. 18

Prognosuppföljning

- Fig. 17 Jämförelse mellan data och prognos publicerade 1998 och aktuella data. 19

Statistisk bearbetning

- Fig. 18 Patientöverlevnad hela materialet med 95% konfidensintervall. 20
- Fig. 19 Patientöverlevnad hela materialet åldersfördelad. 20
- Fig. 20 Patientöverlevnad transplanterade. Levande respektive avliden donator. 21
- Fig. 21 Patientöverlevnad transplanterade. Diabetiker respektive icke diabetiker. 21
- Fig. 22 Graftöverlevnad första och andra graft. 21
- Fig. 23 Graftöverlevnad första graft. Levande respektive avliden donator. 21
- Fig. 24 Patientöverlevnad hemodialys och peritonealdialys med 95% konfidensintervall. 21
- Fig. 25 Patientöverlevnad hemodialys och peritonealdialys, åldersfördelad. 21
- Fig. 26 Patientöverlevnad hela materialet räknat med start tre månader efter behandlingsstart. 95% konfidensintervall. 22
- Fig. 27 Patientöverlevnad 65 år och äldre jämfört med förväntad överlevnad i åldersgruppen. 22
- Fig. 28 Patientöverlevnad yngre än 65 år jämfört med förväntad överlevnad i åldersgruppen. 22
- Fig. 29 Patientöverlevnad hela materialet. Diabetiker respektive icke diabetiker. 22
- Fig. 30 Reduktion i dödlighet med kalendarisk tid. 22

PATIENTER I BEHANDLING

Den kontinuerliga ökningen av antalet patienter i aktiv uremivård som noterades under 1990-talet har fortsatt under det nya årtusendet. De senaste åren har dock ett trendbrott skett. Antalet patienter i PD-behandling har minskat och denna minskning tillsammans med en relativt svag ökning av antalet HD-patienter medför att antalet patienter i dialysbehandling under 2003 förändrats i ringa grad. I figur 1 ses att en liten ökning av hem-hemodialysbehandling har skett. Samtidigt har PD-behandlingen så-

ledes minskat vilket innebär att antalet patienter som sköter sin behandling själva inte har ökat.

Den årliga tillväxten av uremipopulationen var som starkast i början av 1990-talet och har i genomsnitt varit 5,0 % under de tretton år registret har funnits. Under 2003 var tillväxten 2,1 %. Den 31 december 2003 fanns det i Sverige 6950 patienter i dialysbehandling eller med ett fungerande njurtransplantat. Av de 3273 dialyspatienterna behandlades 2499 med hemodialys, varav 72 skötte behand-

FIG 1. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 1991–2003.

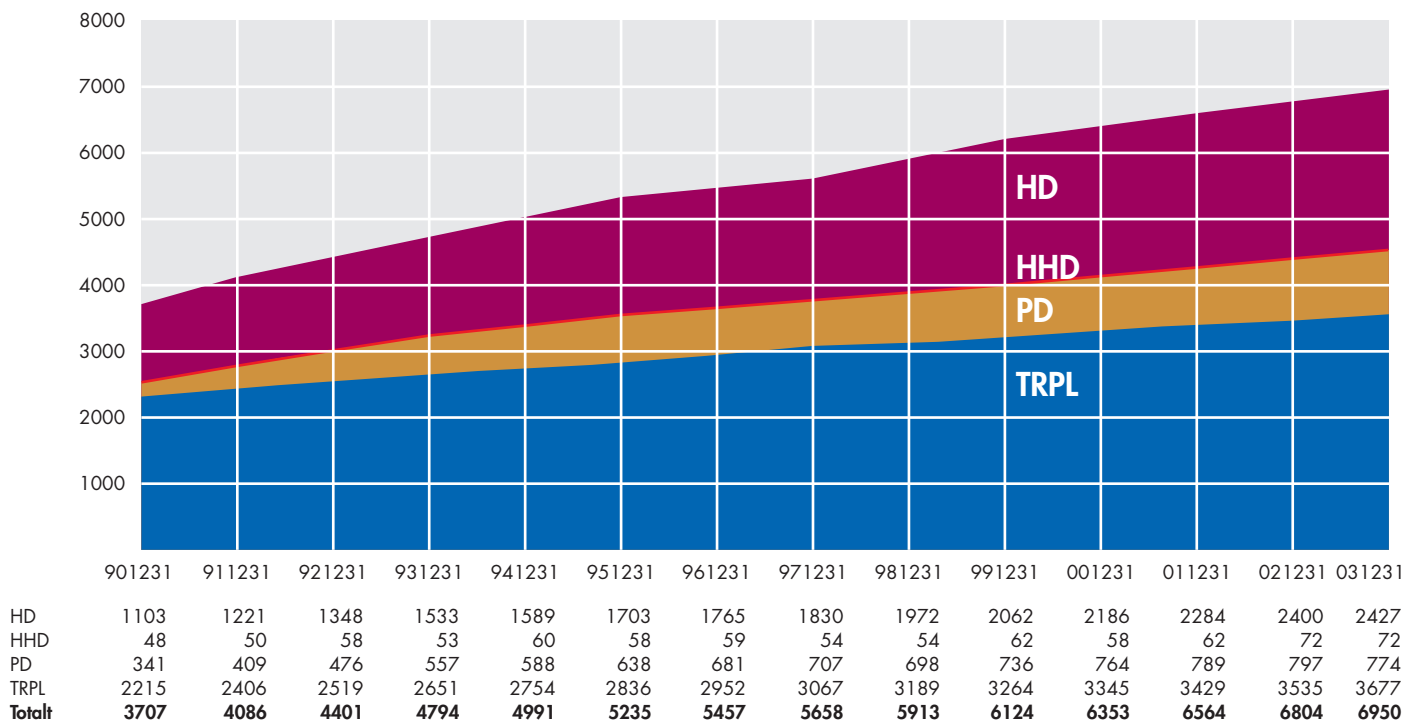
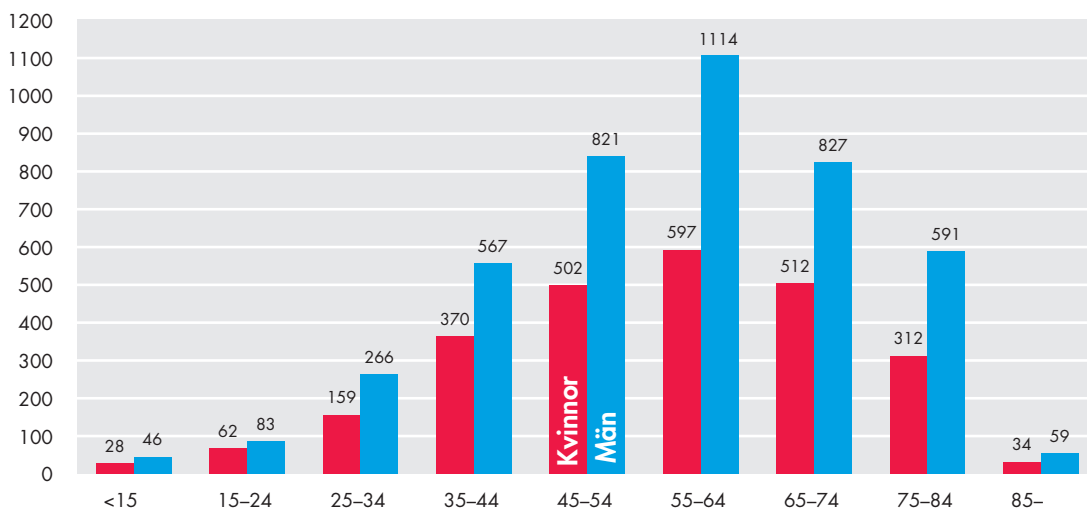

FIG 2. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 031231. FÖRDELADE PÅ KÖN OCH ÅLDER.

lingen själva i hem-hemodialys, medan 774 hade peritonealdialysbehandling. Av totalantalet patienter med aktiv uremibehandling hade 3677 eller 53 % ett fungerande njurtransplantat. Det är således bland gruppen njurtransplanterade som tillväxten inom uremipopulationen har skett under år 2003.

Könsfördelningen har varit oförändrad under de senaste fem åren, 63 % har varit män, 37 % har varit kvinnor. Under tretton år har en förskjutning mot en större övervikt för män skett när andelen män respektive kvinnor var 59 % respektive 41 % i slutet av 1991.

FIG 3. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 031231. FÖRDELADE PÅ BEHANDLINGSFORM OCH ÅLDER.

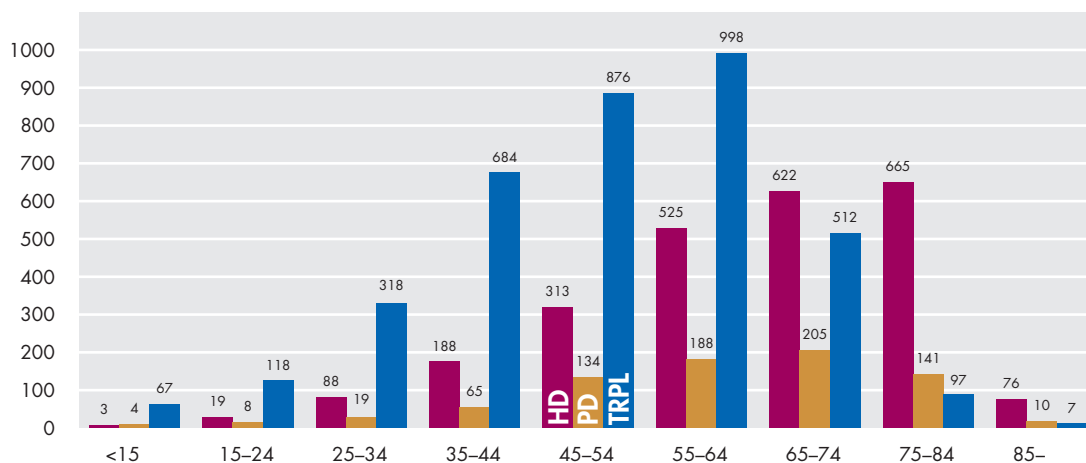
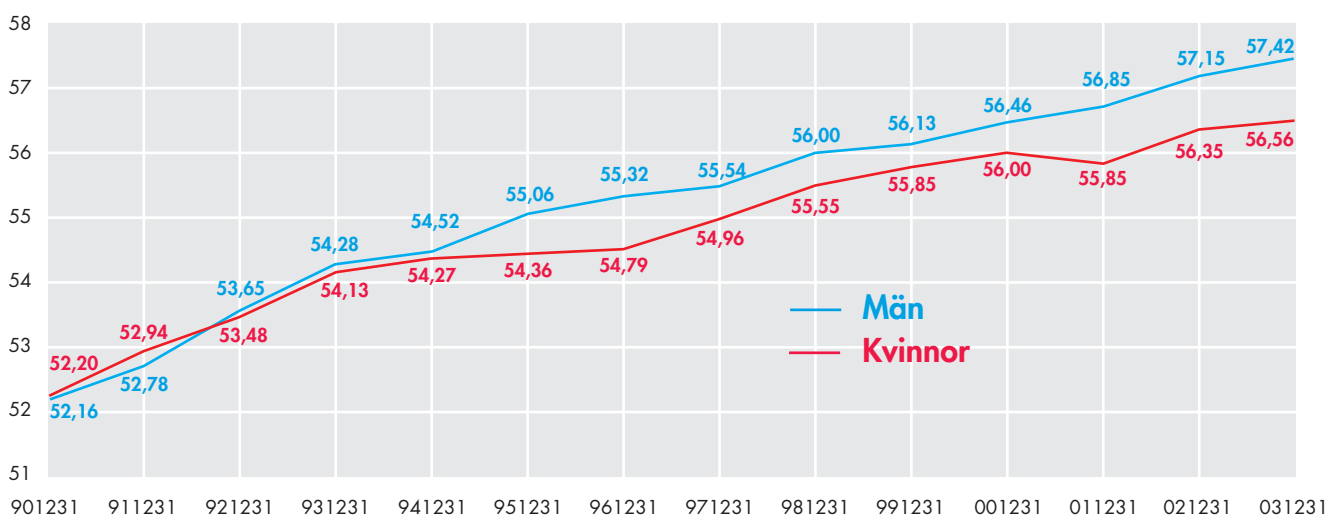

FIG 4. MEDELÅLDER VID ÅRSSKIFTENA 901231–031231. FÖRDELAD PÅ KÖN.

Medelåldern bland hela gruppen patienter i behandling har fortsatt att stiga och var vid senaste årsskiftet 57,10 år. Männerna är något äldre än kvinnorna. Skillnaden i prevalenstal mellan könen finns i alla åldersgrupper men är större i högre åldrar. Som tidigare är hemodialyspatienterna äldst men

denna grupps medelålder har inte ökat under de senaste sju åren. Patienter med peritonealdialysbehandling är cirka 3 år yngre i genomsnitt och de njurtransplanterade ytterligare 10 år yngre genomsnittligt.

FIG 5. MEDELÅLDER VID ÅRSSKIFTENA 901231-031231. FÖRDELAD PÅ BEHANDLINGSFORM.

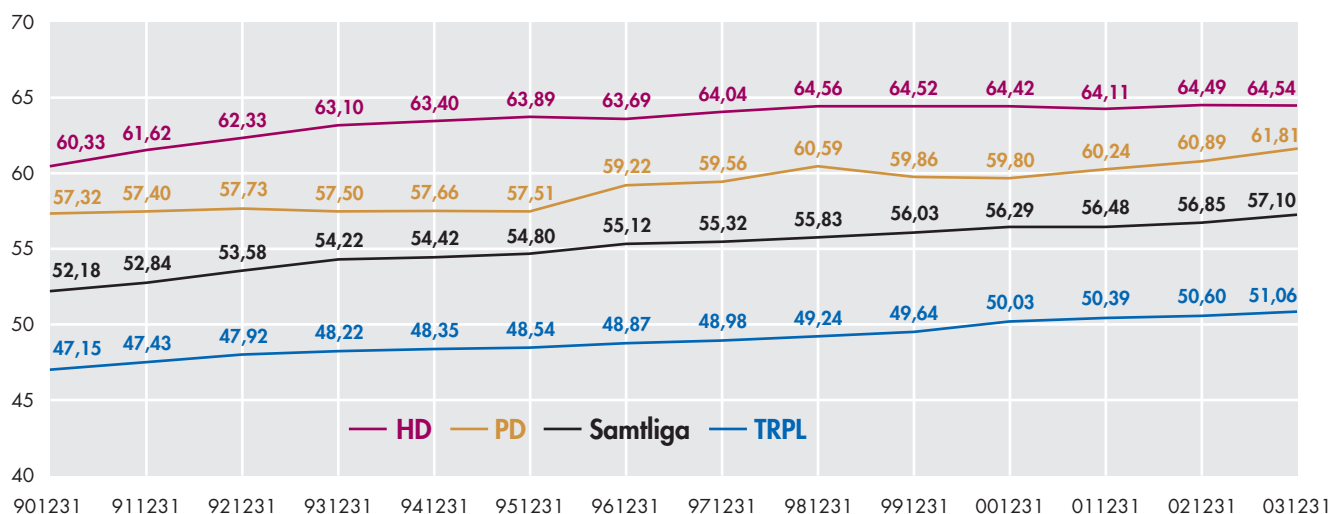
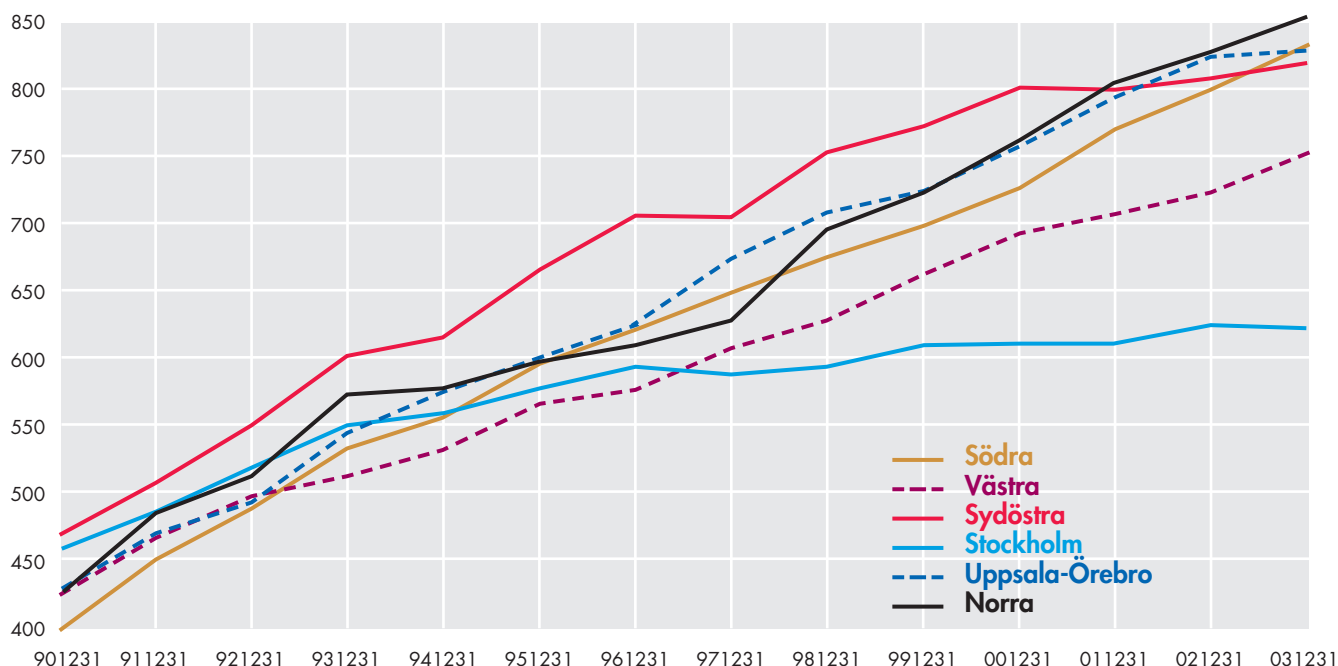

FIG 6. PREVALENS PER MILJON INVÅNARE VID ÅRSSKIFTENA 901231-031231. REGIONSVIS.

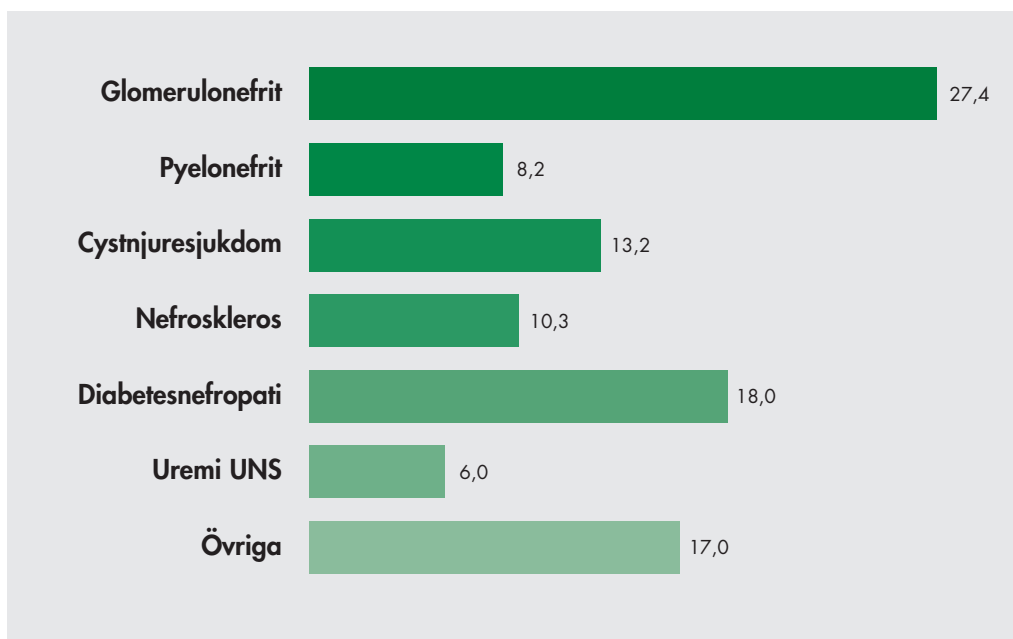

	901231	911231	921231	931231	941231	951231	961231	971231	981231	991231	001231	011231	021231	031231
Södra	396	448	487	535	555	591	618	647	670	698	728	767	802	838
Västra	421	463	494	520	539	563	578	608	635	666	693	706	734	753
Sydöstra	466	511	548	601	618	662	714	709	751	776	803	803	815	821
Stockholm	456	487	520	548	559	572	591	588	590	613	614	614	625	623
Uppsala/ Örebro	429	465	496	543	574	600	629	676	714	725	758	794	824	830
Norra	432	480	514	577	575	598	610	635	693	723	758	806	834	855

Den 31 december 2003 var prevalenstalet för Sverige 774 per miljon invånare. Generellt sker det nu inga stora förändringar i prevalenstal för de olika regionerna över tiden. Stockholm hade vid senaste årsskiftet det lägsta prevalenstalet, 623 per miljon invånare, medan Norra regionen hade det

högsta, 855 per miljon invånare. Det jämförelsevis låga talet i Stockholm, som är lägre än året före, har som tidigare visats i första hand sin grund i stark befolkningstillväxt i yngre åldrar men också i en lägre ålders- och könsjusterad incidens som kan ses i tabell II.

FIG 7. UREMORSAKANDE SJUKDOM. SAMTLIGA PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 031231, I PROCENT. n=6950.

TABELL I. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 031231. LÄNSVIS OCH REGIONSVIS. BLÅ SIFFROR ANGER ANTAL PER MILJON INVÅNARE.

Bostadslän	HD, n	PD, n	TRPL, n	Totalt, n
Blekinge län	60	14	77	151
Dalarnas län	79	31	111	221
Gotlands län	13	4	29	46
Gävleborgs län	85	39	135	259
Hallands län	52	34	104	190
Jämtlands län	34	8	59	101
Jönköpings län	83	28	134	245
Kalmar län	70	31	123	224
Kronobergs län	52	18	86	156
Norrbottnens län	57	26	105	188
Skåne län	365	110	483	958
Stockholms län	420	96	634	1150
Södermanlands län	79	28	95	202
Uppsala län	70	12	95	177
Värmlands län	81	28	127	236
Västerbottens län	74	15	122	211
Västernorrlands län	85	20	148	253
Västmanlands län	85	26	143	254
Västra Götalands län	426	141	581	1148
Örebro län	96	27	123	246
Östergötlands län	133	38	163	334
Södra regionen	498	154	690	1342
Västra regionen	457	163	641	1261
Sydöstra regionen	286	97	420	803
Stockholmsregionen	433	100	663	1196
Uppsala/Örebro-regionen	575	191	829	1595
Norra regionen	250	69	434	753
Sverige	2499	774	3677	6950

Glomerulonefrit har sedan registret startades varit den vanligaste diagnosen bland patienter i aktiv uremivård. Långsamt ses dock andelen patienter med denna diagnos sjunka mot bakgrund av ett större inflöde av patienter med annan diagnos, framför allt diabetes och nefroskleros. Diabetes typ I är den vanligaste enskilda diagnosen och IgA-nefrit den vanligaste specificerade typen av glomerulonefrit.

Vid slutet av 2003 var 6950 patienter i aktiv uremivård i Sverige. Uppsala län hade det lägsta pre-

valenstalet, 589 per miljon invånare medan det högsta talet 1036 per miljon invånare noteras i Västernorrland. Skillnader finns också i utnyttjande av de olika behandlingsformerna. PD-behandling är nu inne i en fas med svag tillväxt och PD-behandling har minskat i mer än hälften av länen. En del av de län där denna trend ses hade redan tidigare en låg andel patienter med PD-behandling. Samtidigt finns det flera län där PD-behandling har ökat prevalensmässigt under 2003.

NYUPPTAGNA PATIENTER

I genomsnitt har 1050 patienter påbörjat behandling årligen under de 13 år som registret existerat. Under åren 1998 till 2002 låg antalet konstant över 1100 per år, under 2003 var antalet något lägre. Incidenstalen har ökat sedan början av 1990-talet men sedan 1997 legat mycket stabilt runt 125 per miljon invånare och år för hela landet. I detta hän-

seende skiljer sig Sverige från många europeiska länder emedan incidenstalen i Europa i allmänhet ökat för varje år under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet. En viss ökning i de årliga incidenstalen har skett sedan de första åren under 1990-talet för patienter äldre än 65 år. Under den senaste sjuårsperioden har talen varit relativt oför-

FIG 8. NYUPPTAGNA PATIENTER ÅRLIGEN 1991–2003. FÖRDELADE PÅ FÖRSTA BEHANDLINGSFORM.

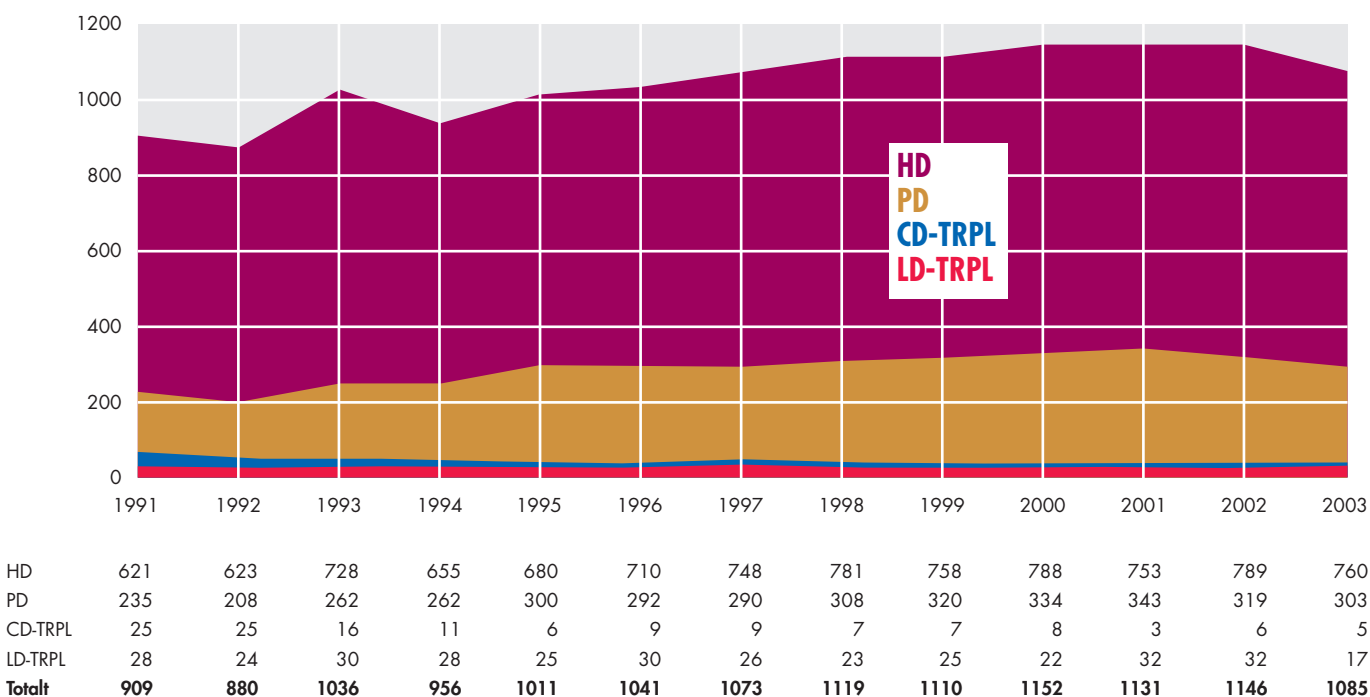
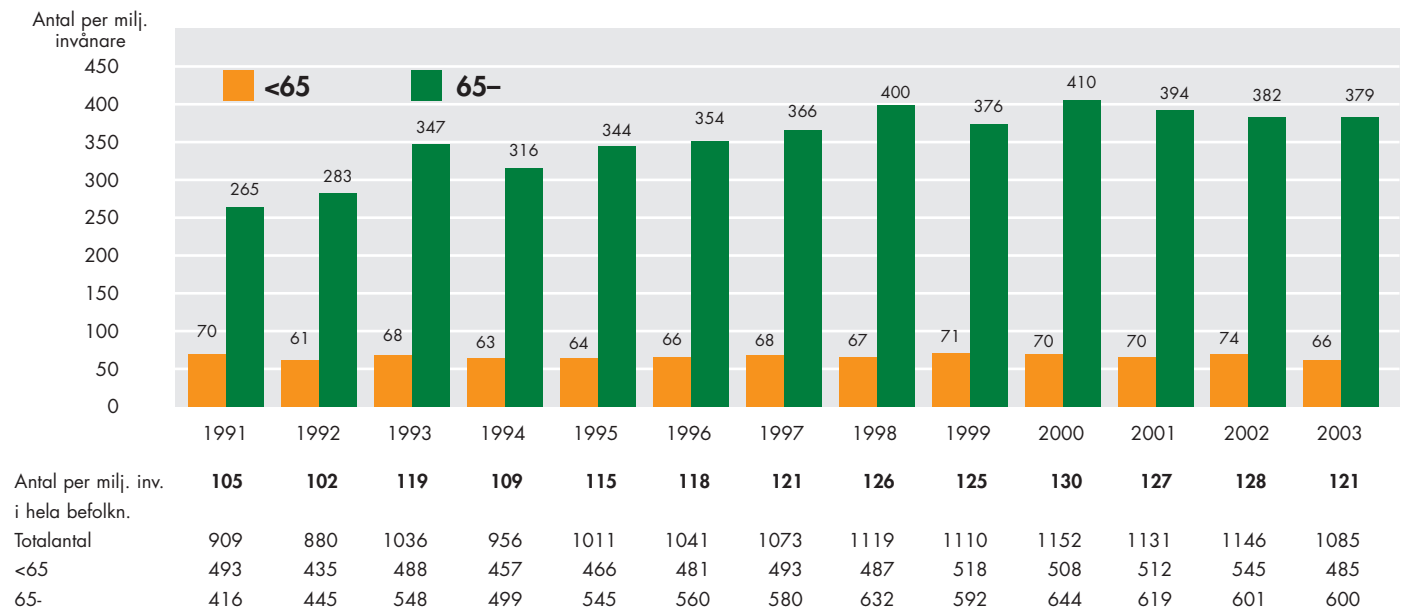

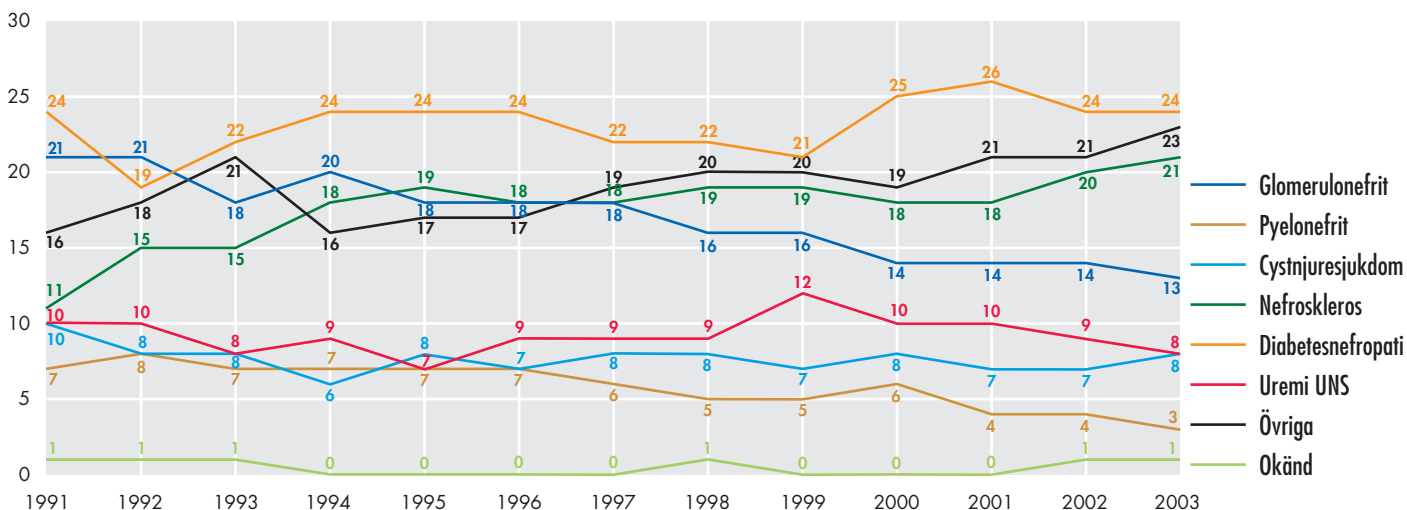
FIG 9. INCIDENS. NYUPPTAGNA PATIENTER ÅRLIGEN 1991–2003. ÅLDERSGRUPPERADE. PER MILJON INV. I ÅLDERSGRUPPERNA.

TABELL II. NYUPPTAGNA PATIENTER 1998-2003. FÖRVÄNTAT OCH OBSERVERAT ANTAL SAMT RISKKVOT. DET FÖRVÄNTADE ANTALET BERÄKNAT MED HÄNSYN TILL ÅLDER- OCH KÖNSFÖRDELNINGEN INOM POPULATIONEN I VARJE LÄN.

Län	Förväntat antal	Observerat antal	Riskkvot	95% konfidensintervall
Blekinge län	123.5	119	0.96	0.80 - 1.15
Dalarnas län	231.8	235	1.01	0.89 - 1.15
Gotlands län	44.6	51	1.14	0.85 - 1.50
Gävleborgs län	233.1	303	1.30	1.16 - 1.45
Hallands län	210.3	171	0.81	0.70 - 0.94
Jämtlands län	109.1	102	0.93	0.76 - 1.14
Jönköpings län	254.9	233	0.91	0.80 - 1.04
Kalmar län	196.6	200	1.02	0.88 - 1.17
Kronobergs län	140.6	134	0.95	0.80 - 1.13
Norrbottnens län	205.4	193	0.94	0.81 - 1.08
Skåne län	862.1	871	1.01	0.94 - 1.08
Stockholms län	1232.0	1106	0.90	0.85 - 0.95
Södermanlands län	203.9	219	1.07	0.94 - 1.23
Uppsala län	199.7	189	0.95	0.82 - 1.09
Värmlands län	229.4	244	1.06	0.93 - 1.21
Västerbottens län	195.5	179	0.92	0.79 - 1.06
Västernorrlands län	209.7	253	1.21	1.06 - 1.36
Västmanlands län	203.1	211	1.04	0.90 - 1.19
Västra Götalands län	1125.4	1131	1.00	0.95 - 1.07
Örebro län	216.8	225	1.04	0.91 - 1.18
Östergötlands län	315.5	374	1.19	1.07 - 1.31

**FIG 10. NYUPPTAGNA PATIENTER 1991–2003.
FÖRDELADE PÅ UREMORSAKANDE SJUKDOM, I PROCENT.**

**TABELL III. UREMORSAKANDE SJUKDOM. SAMTLIGA PATIENTER SOM STARTAT
BEHANDLING 1991-2003. ANTAL, FÖRDELADE PÅ ENSKILDA DIAGNOSER, n=13649.**

Amyloid	436	Medullary cystic disease, including nephronophthisis	44
Chronic renal failure, aetiology uncertain	1248	Membrano-proliferative GN, type I (proven by immunofluorescence and/or electron microscopy)	60
Congenital renal dysplasia with or without urinary tract malformation	54	Membranous nephropathy	101
Crescentic (extracapillary) glomerulonephritis (type I, II, III)	138	Multi-system disease - other (not mentioned elsewhere)	78
Cryoglobulinemic glomerulonephritis	2	Myelomatosis/light chain deposit disease	302
Cystic kidney disease - other specified type	7	Nephrocalcinosis and hypercalcaemic nephropathy	22
Cystic kidney disease - type unspecified	240	Oligomeganephronic hypoplasia	3
Cystinosis	2	Other identified renal disorders	149
Dense deposit disease, membrano-proliferative GN, type II (proven by immunofluorescence and/or electron microscopy)	8	Polycystic kidneys, adult type (dominant)	732
Diabetes Type I (Insulin dependent)	1552	Polycystic kidneys, infantile (recessive)	10
Diabetes Type II (non-insulin dependent)	1600	Primary oxalosis	2
Drug induced interstitial nephropathy not mentioned elsewhere	60	Pyelonephritis - cause not specified	367
Fabry's disease	4	Pyelonephritis associated with neurogenic bladder	25
Focal segmental glomerulosclerosis with nephrotic syndrome in adults	80	Pyelonephritis due to acquired obstructive uropathy	246
Focal segmental glomerulosclerosis with nephrotic syndrome in children	22	Pyelonephritis due to congenital obstructive uropathy with/without vesico-ureteric reflux	54
Glomerulonephritis, histologically examined, not given elsewhere	410	Pyelonephritis due to other cause	31
Glomerulonephritis, histologically NOT examined	957	Pyelonephritis due to urolithiasis	33
Glomerulonephritis related to liver cirrhosis	3	Pyelonephritis due to vesico-ureteric reflux without obstruction	34
Goodpasture's Syndrome	72	Renal hypoplasia (congenital) - type unspecified	40
Gout nephropathy (urate)	5	Renal vascular disease - due to other cause (not given elsewhere)	154
Haemolytic Uraemic Syndrome including Moschowitz Syndrome	63	Renal vascular disease - type unspecified	1117
Henoch-Schönlein purpura	15	Renal vascular disease due to hypertension (NO primary renal disease)	1184
Hereditary nephritis with nerve deafness (Alport's Syndrome)	53	Renal vascular disease due to malignant hypertension (NO primary renal disease)	116
Hereditary nephropathy - other specified type	28	Renal vascular disease due to polyarteritis	116
Hereditary/Familial nephropathy - type unspecified	27	Syndrome of agenesis of abdominal muscles (Prune Belly)	4
IgA nephropathy (proven by immunofluorescence)	539	Systemic sclerosis (scleroderma)	31
Interstitial nephritis (not pyelonephritis) due to other cause, or unspecified (not mentioned elsewhere)	126	Traumatic or surgical loss of kidney	35
Interstitial nephropathy due to analgesic drugs	40	Tuberculosis	11
Interstitial nephropathy due to lithium	23	Tubular necrosis (irreversible) or cortical necrosis	131
Interstitial nephropathy due to cis-platinum	5	Wegener's granulomatosis	153
Interstitial nephropathy due to cyclosporin A	57	Nefrologisk diagnos saknas	74
Ischaemic renal disease/cholesterol embolism	72		
Kidney tumour	125		
Lead induced interstitial nephropathy	2		
Lupus erythematosus	115		

ändrade, snarast skönjs en minskning under de första åren av det nya millenniet. För patienter yngre än 65 år har incidenstalen varit mycket stabila sedan registrets start 1991.

Incidenstalen uppvisar regionala skillnader, regioner med lägre tal ter sig ha en jämförelsevis yngre befolkning. I den publikation som gavs ut av srau år 2000 visades att de incidensmässiga skillnader som finns mellan regionerna minskar om man gör en åldersgruppering och delar upp patienterna i äldre eller yngre än 65 år. 2002 publicerade uremiregistret för första gången en ålders- och könsjusterad beräkning av det förväntade och observerade antalet nyupptagna patienter uppdelad på länsnivå vilken visade att Stockholms län hade signifikant färre nya patienter än förväntat under perioden 1998-2001 och att Gävleborgs, Västernorrlands och Östergötlands län hade signifikant fler. Med sex års

observationstid finns denna skillnad kvar för de uppräknade länen, dessutom noteras nu också att Halland har ett signifikant lägre upptag av nya patienter i aktiv uremivård.

Glomerulonefrit är fortfarande den vanligaste uremiorsakande åkomman bland patienter i behandling, detta trots att diabetesnefropati under en lång följd av år varit den vanligaste njursjukdomen hos dem som påbörjar behandling. Sedan ett decennium har cirka 1/4 av alla nya patienter varje år denna diagnos. I början av det nya årtusendet sågs en ökning av antalet nyupptagna patienter med typ II diabetes, en ökning som många befarat. Denna tendens har dock inte förstärkts, tvärtom är antalet typ II-diabetiker som kommer till uremivård återigen något lägre. Typ I diabetikernas antal när det gäller nyupptagna i aktiv uremivård är i stort sett oförändrat år från år.

TABELL IV. NYUPPTAGNA PATIENTER MED DIABETESNEFROPATI 1991–2003. FÖRDELADE PÅ DIABETESTYP (I OCH II) OCH STARTÅR.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
D M typ I	113	94	136	128	122	122	134	117	120	120	122	117	107
D M typ II	94	71	103	100	115	117	94	141	119	173	165	156	152
D M totalt	207	165	239	228	237	239	228	258	239	293	287	273	259

Det bör noteras att förutom patienter med diabetesnefropati har ytterligare cirka 10 % av alla nya patienter diabetessjukdom, dock med annan registrerad orsak till uremin vid behandlingsstart. Den vanligaste av dessa är nefroskleros. Antalet patienter

med diabetes mellitus som dominerande eller bidragande orsak till njursvikt vid start av uremivård var således 2273 under åren 1998 - 2003, eller cirka 35 % av totalantalet nyupptagna i aktiv uremivård.

TABELL V. ANTAL PATIENTER MED DIABETES SOM RISKFAKTOR VID BEHANDLINGSSTART, MEN MED ANNAN REGISTRERAD UREMORSAKANDE SJUKDOM, OCH PATIENTERNAS FÖRDELNING PÅ UREMORSAKANDE SJUKDOM.

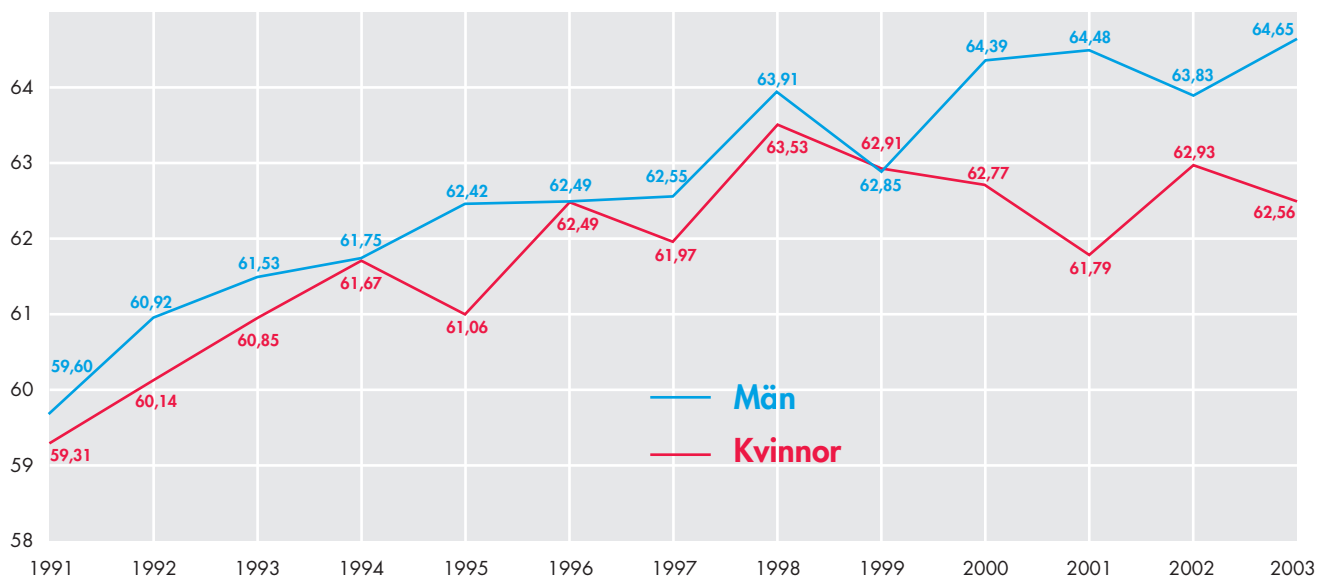
Diagnos	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Glomerulonefrit	11	12	20	14	18	9
Pyelonefrit	6	3	6	4	7	6
Cystnjuresjukdom	5	7	7	6	5	4
Nefroskleros	36	36	37	41	48	45
Uremi UNS	20	18	23	13	15	11
Övriga	20	29	25	34	29	34
Totalt	98	105	118	112	122	109

Medelåldern bland patienter i uremibehandling har stigit för varje år. Under registrets första åtta år steg även medelåldern vid behandlingsstart för samtliga år för år. Denna trend bröts för kvinnor 1998 och medelåldern vid start har sedan dess sjunkit en aning. Männens medelålder vid start har fortsatt att stiga. Skillnaderna mellan män och kvinnor i genomsnittlig ålder är ett uttryck för den skillnad som föreligger incidensmässigt mellan könen, som blir mer uttalad i högre åldrar och som dessutom ter sig ha förstärkts genom åren, om än inte i lika stor

utsträckning under föregående år. Antalet kvinnor äldre än 65 år som startat behandling under 2003 var 222 per miljon kvinnor i åldersgruppen, jämförande tal för män över 65 var 588 per miljon män i åldersgruppen. I medianåldrarna ses också denna skillnad mellan könen tydligt.

Srau uppdaterar kontinuerligt datainnehållet i registret. Detta medför att framför allt incidenstalen, som är mest känsliga för den lilla eftersläpning av rapporteringen till registret som finns, har ändrats något jämfört med tidigare publicering.

FIG 11. MEDELÅLDER VID BEHANDLINGSSTART 1991–2003. FÖRDELAD PÅ KÖN.

På grund av att län slagits samman i Skåne och Västsverige har vi nu tre län i landet med avsevärt mycket större befolkning än övriga. Jämfört med de folkrika länen får små förändringar av antalet nyupptagna patienter i de befolkningsfattigare länen

betydligt större effekt på incidenstalen som därför varierar mer i dessa år från år. De skillnader som finns i aktuella data mellan olika län bedöms bäst med de ålders- och könsjusterade förväntade antalen nyupptagna patienter i åtanke.

TABELL VI. MEDIANÅLDER VID BEHANDLINGSSTART 1991-2003. FÖRDELAD PÅ KÖN.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Män	63	65	66	66	67	66	66	68	67	68	67	66	68
Kvinnor	62	64	64	65	66	65	67	67	66	66	65	65	65

TABELL VII. ANTAL NYUPPTAGNA PATIENTER 1991-2003. LÄNSVIS OCH REGIONSVIS. BLÅ SIFFROR ANGER ANTAL PER MILJON INV.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Blekinge län	20 133	11 73	20 132	17 111	16 105	14 92	17 112	15 99	20 132	18 120	19 126	23 153	24 160
Dalarnas län	38 131	20 69	32 110	29 100	20 69	34 118	45 157	36 127	23 82	32 115	50 180	48 173	46 166
Gotlands län	3 52	8 139	6 104	7 121	8 137	11 189	7 121	7 121	12 208	8 139	9 157	13 226	2 35
Gävleborgs län	30 104	34 118	35 121	47 162	46 159	43 149	49 171	54 190	59 210	59 211	42 151	44 158	45 162
Hallands län	24 94	20 77	23 87	25 94	18 67	31 115	28 103	32 118	28 103	31 113	30 109	24 86	26 93
Jämtlands län	22 162	13 96	20 147	20 147	13 96	20 148	20 149	11 83	11 84	24 184	13 101	23 179	20 156
Jönköpings län	34 104	30 92	36 110	33 100	37 112	36 109	34 104	40 122	46 140	39 119	31 95	37 113	40 122
Kalmar län	29 120	30 124	30 124	24 99	35 144	34 140	29 120	38 159	37 156	28 119	34 145	34 145	29 124
Kronobergs län	17 95	8 45	20 112	17 94	16 89	16 89	14 78	20 112	22 124	22 124	24 136	23 130	23 130
Norrbottnens län	24 91	25 94	37 139	20 75	32 120	31 117	23 87	31 119	27 104	36 140	30 117	31 122	38 150
Skåne län	95 88	112 103	117 107	102 93	132 119	134 120	144 129	143 128	133 119	139 123	154 136	146 128	156 136
Stockholms län	175 106	174 105	187 111	193 114	180 105	186 107	179 102	178 100	206 115	174 96	189 103	194 105	165 89
Södermanlands län	25 98	24 93	35 135	37 143	28 108	30 116	36 140	28 109	34 133	53 207	36 140	42 163	26 100
Uppsala län	22 81	23 83	36 128	32 112	29 101	31 107	36 124	30 103	27 92	36 123	28 95	37 124	31 103
Värmlands län	37 130	35 123	38 133	35 123	32 112	28 99	44 156	41 147	36 130	47 170	41 149	41 150	38 139
Västerbottens län	20 79	20 78	37 144	26 100	31 119	28 108	31 119	37 143	24 93	25 98	30 118	29 114	34 133
Västernorrlands län	34 130	37 142	37 142	30 115	37 143	32 124	53 207	50 197	50 199	42 169	45 183	28 114	38 156
Västmanlands län	33 127	23 89	40 154	32 122	41 157	54 207	30 116	41 159	41 159	28 109	37 144	35 135	29 112
Västra Götalands län	146 101	141 97	135 92	158 107	169 114	156 105	173 116	176 118	190 128	196 131	190 127	200 133	179 118
Örebro län	24 88	30 109	36 131	27 98	37 134	27 98	28 102	41 149	27 98	42 153	42 154	34 124	39 142
Östergötlands län	57 141	62 152	79 193	45 109	54 130	65 156	53 128	70 169	57 138	73 177	57 138	60 145	57 138
Södra regionen	143 94	138 90	171 111	147 95	171 110	178 114	192 123	193 123	184 117	191 121	210 133	200 126	216 135
Västra regionen	159 100	154 96	144 90	172 106	180 110	173 106	184 112	193 118	209 127	215 130	207 125	216 130	192 115
Sydöstra regionen	120 123	122 125	145 148	102 104	126 127	135 137	116 118	148 151	140 143	140 144	122 125	131 134	126 129
Stockholmsregionen	178 104	182 106	193 111	200 114	188 106	197 110	186 103	185 101	218 118	182 97	198 105	207 109	167 87
Uppsala/Örebro reg	209 109	189 98	252 130	239 123	233 120	247 127	268 138	271 141	247 129	297 155	276 144	281 147	254 132
Norra regionen	100 109	95 104	131 142	96 104	113 123	111 121	127 139	129 142	112 125	127 142	118 133	111 126	130 148
Sverige	909 105	880 102	1036 119	956 109	1011 115	1041 118	1073 121	1119 126	1110 125	1152 130	1131 127	1146 128	1085 121

MORTALITET

Mortalitetstalen har varierat måttligt vid en jämförelse mellan åren under de 13 år som registret funnits. I hela behandlingsgruppen har det årliga medeltalet för mortaliteten varierat mellan 13,1 och 15,2 %, i genomsnitt noteras 14,2 %. Bland de transplanterade har det genomsnittliga årliga mortalitetstalet varit 2,8 % med variation mellan 2,0 och 3,4 %, att jämföra med dialyspopulationen där medeltalet för mortaliteten varit 27,7 %, med variation mellan 23,0 respektive 29,9 %. En tendens till bättre överlevnad i dialysbehandling kan nu skönjas. Efter att tidigare ha legat något under 30 % har mortalitetstalen under de senaste tre åren sjunkit till cirka 25 % årligen för dialyspatienter. Under 2003 noteras det lägsta talet någonsin, 23,0 %. De absoluta antalen avlidna har bland dialyspatienter varierat årligen mellan 475 och 818, för gruppen transplanterade har antalet avlidna

varierat mellan 67 och 101. Bland de transplanterade ses ingen tendens till ökning av antalet över tiden, bland dialyspatienterna ses en ökning under 1990-talet men det årliga antalet har sedan fem år varit relativt oförändrat.

Kardiovaskulära dödsorsaker dominerar både bland transplanterade och bland dialyspatienter. I figurerna 12 och 13 visas de grupperade dödsorsakerna uppdelade årsvis varvid en trend över tiden kan följas. I dialyspopulationen noteras att antalet som avlidit på grund av avbruten behandling, således med uremi som dödsorsak, ökat fram till 2001 för att sedan minska något återigen. Bland de transplanterade ses en fortgående ökning av andelen som avlider på grund av malign sjukdom.

FIG 12. AVLIDNA PATIENTER I DIALYSBEHANDLING ÅRLIGEN 1991-2003. FÖRDELADE PÅ GRUPPERADE DÖDSORSAKER, I PROCENT. n=9075.

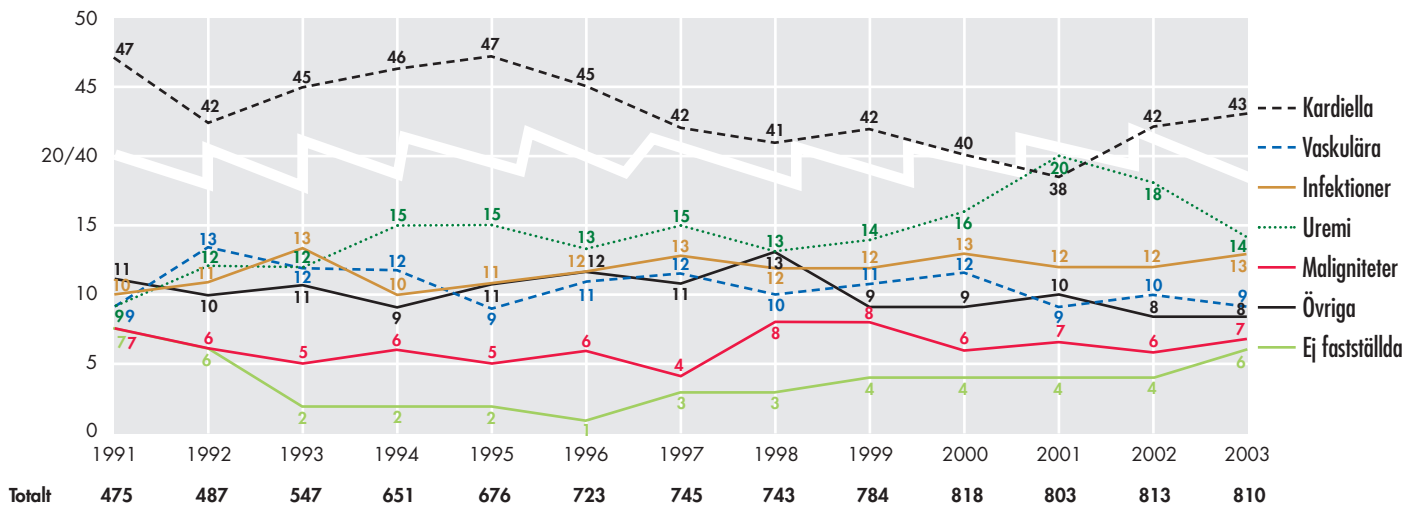
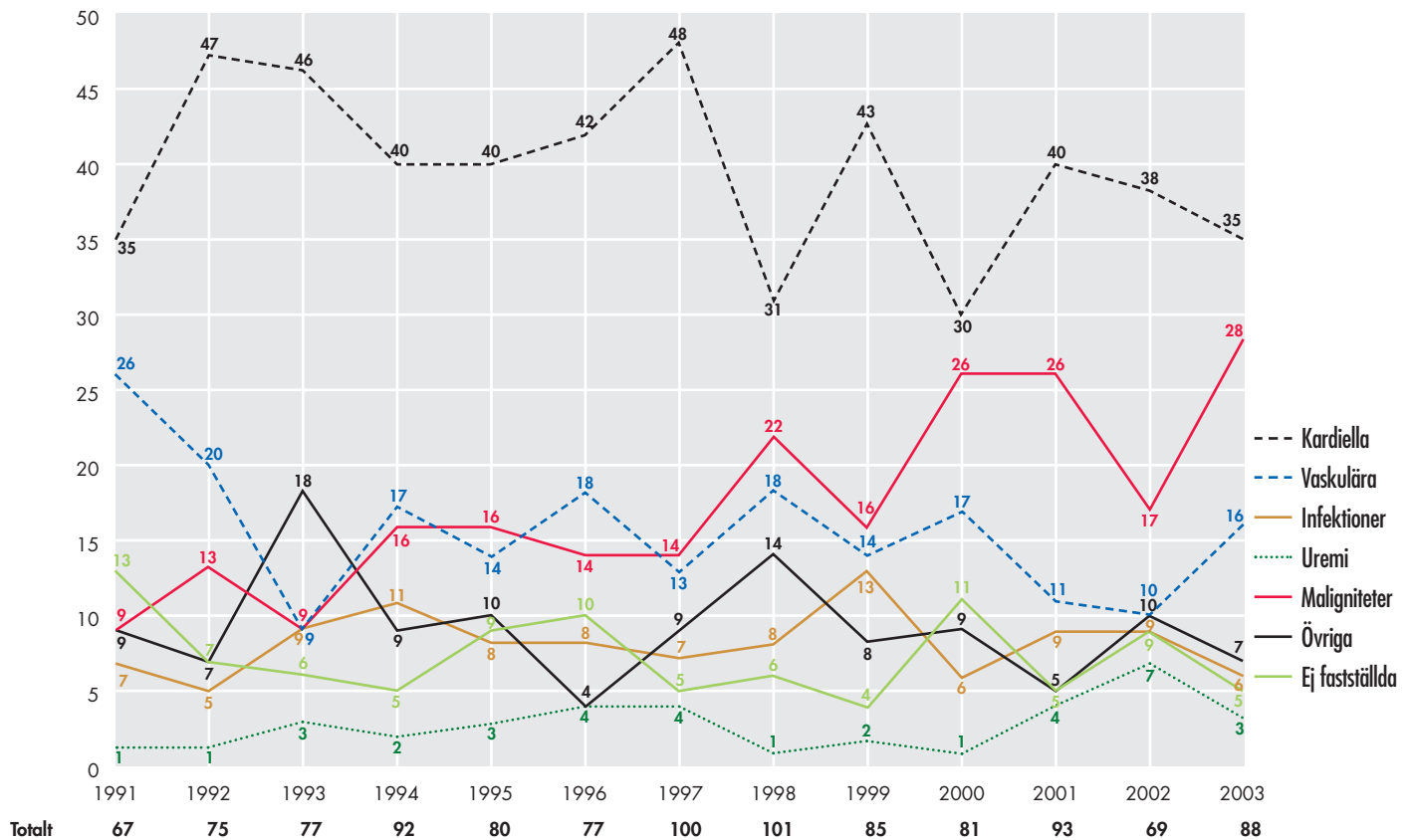

FIG 13. AVLIDNA PATIENTER MED FUNGERANDE NJURTRANSPLANTAT ÅRLIGEN 1991-2003. FÖRDELADE PÅ GRUPPERADE DÖDSORSAKER, I PROCENT. n=1085.

NJURTRANSPLANTATIONER

Under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet ökade oron över att antalet njurtransplantationer inte uppnådde de nivåer som noterades under 1998 och enstaka år i början av 90-talet. Även i detta avseende ses nu en positiv trend med ett återigen ökande antal transplantationer. Ehuru en viss årlig variation ses över tiden en tydlig ökning av antalet levande njurdonatorer.

Varje år förlorar drygt 120 patienter funktionen i sina njurtransplantat, någon säker tendens till ökning av detta antal har inte kunnat skönjas. De flesta av dessa patienter fortsätter aktiv uremibehandling i form av hemodialys. Antalet njurtransplanterade som avlider årligen har minskat en aning under de senaste fem åren, se under Mortalitet.

FIG 14. ANTAL TRANSPLANTATIONER ÅRLIGEN 1991–2003.

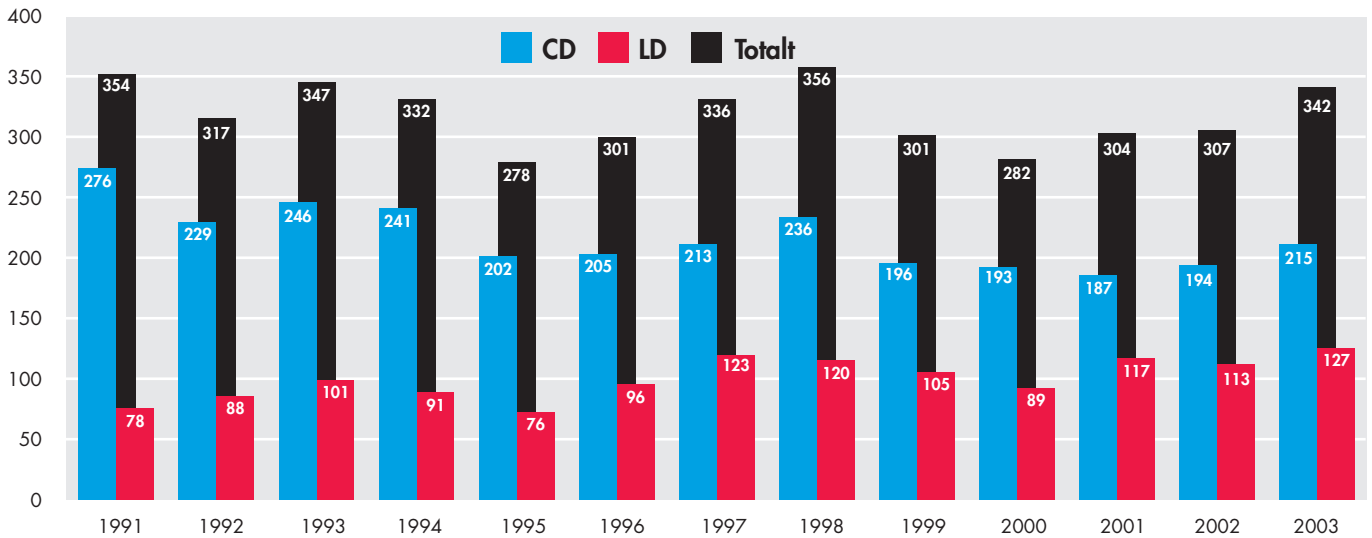
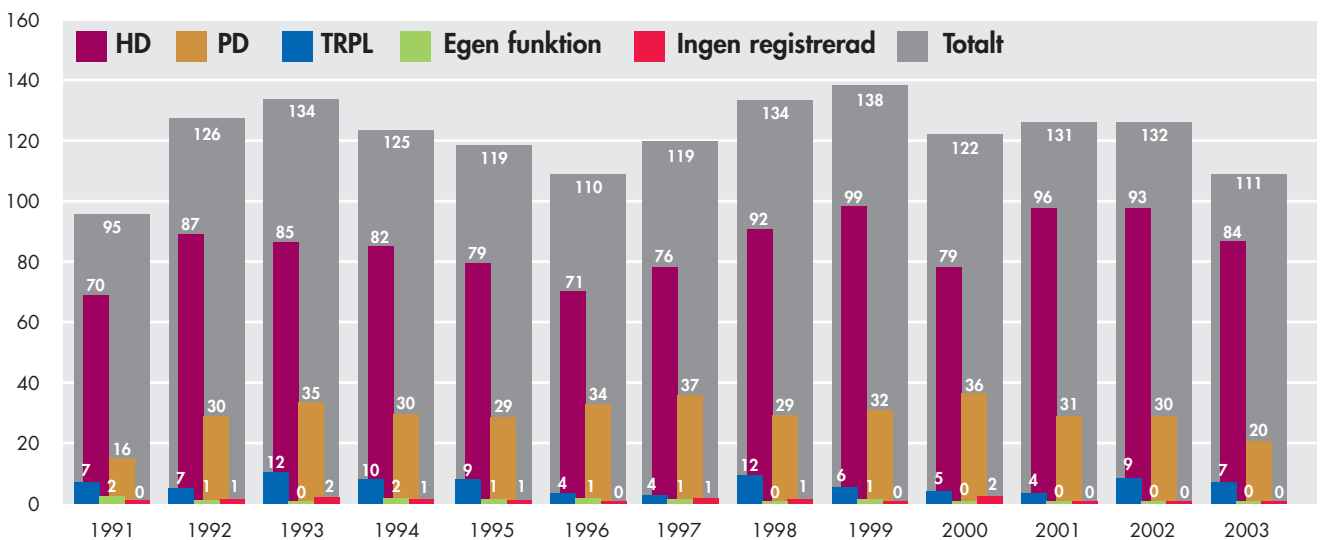

FIG 15. ANTAL FÖRLORADE TRANSPLANTAT ÅRLIGEN 1991–2003 SAMT EFTERFÖLJANDE BEHANDLINGSFORM.

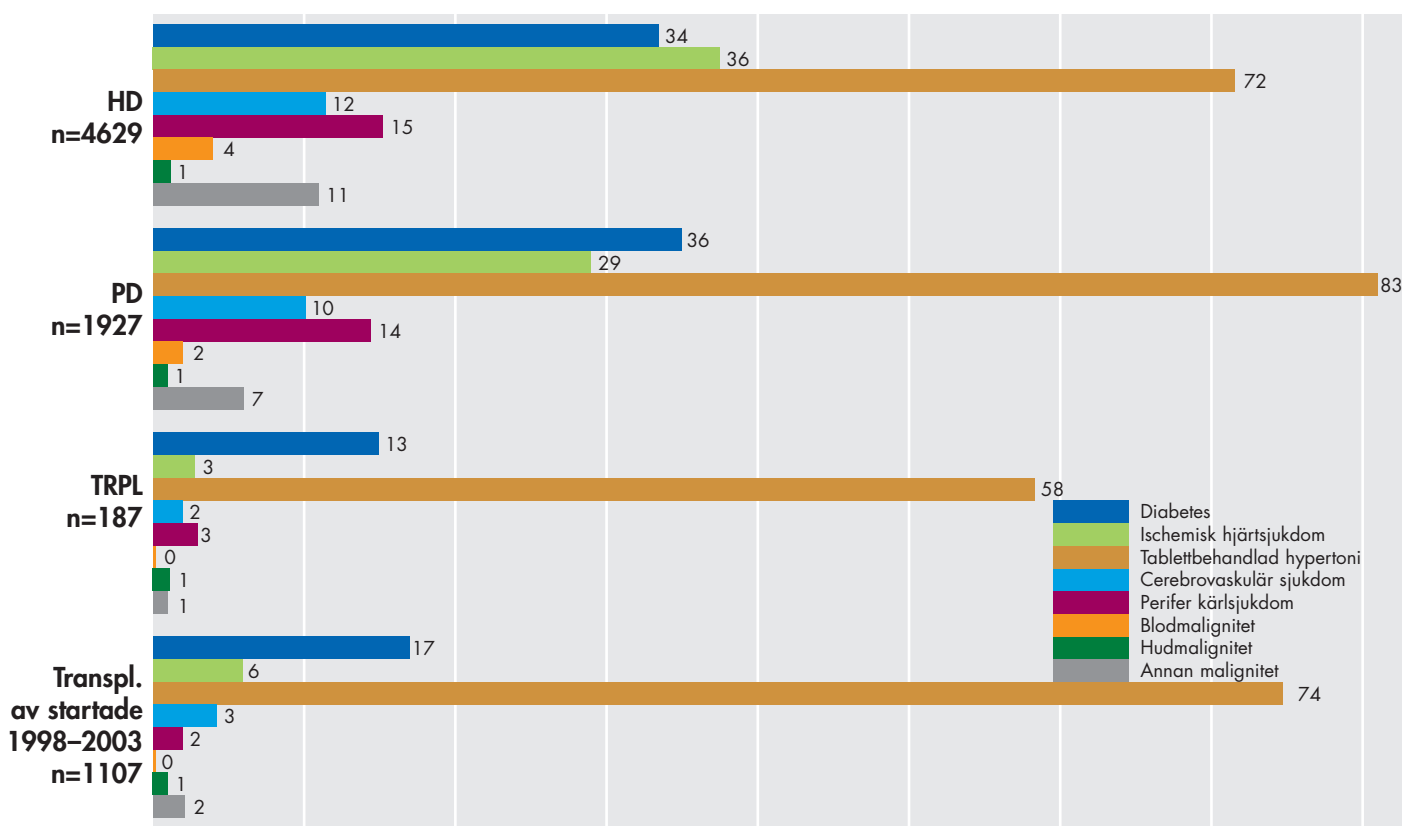

REGISTRERING AV RISKFAKTORER

Sedan den 1 januari 1998 har riskfaktorer för försämrad överlevnad registrerats av srau i samband med behandlingsstart. Riskfaktorerna innefattar diabetes, kardiovaskulär sjukdom och malignitet. De flesta patienter som startar aktiv uremivård har minst en riskfaktor och många patienter har flera. Antalet riskfaktorer per patient är störst bland dem som startar med hemodialys, aningen färre bland dem som

startar med PD och av naturliga skäl betydligt färre hos den grupp som transplanteras utan föregående dialysbehandling. Skillnaderna mellan HD och PD är i detta hänseende mycket små och hänsyn måste tas till behandlingsgruppernas olika åldrar. I figuren ses också hur riskfaktorerna fördelar sig hos dem som transplanteras, oavsett typ av startbehandling, och att dessa har en genomsnittlig riskfaktorprofil som liknar den hos de predialytiskt transplanterade.

FIG 16. ANDEL PATIENTER MED RISKFAKTORER, I PROCENT, INOM VARJE BEHANDLINGSFORM VID BEHANDLINGSSTART 1998-2003.

TABELL VIII. ANTAL RISKFAKTORER FÖRDELADE PER NYSTARTAD PATIENT, I RESPEKTIVE FÖRSTA BEHANDLINGSFORM.

	Antal riskfaktorer	Antal patienter	Antal riskfaktorer per nystartad patient
HD	8623	4629	1,86
PD	3502	1927	1,82
TRPL	150	187	0,80

TABELL IX. ANTAL PATIENTER MED 0-5 KARDIOVASKULÄRA RISKFAKTORER VID BEHANDLINGSSTART 1998-2003. FÖRDELADE PÅ FÖRSTA BEHANDLINGSFORM.

	Ingen	1	2	3	4	5
HD	782	1484	1176	779	353	55
PD	209	724	559	282	126	27
TRPL	70	96	15	4	1	1

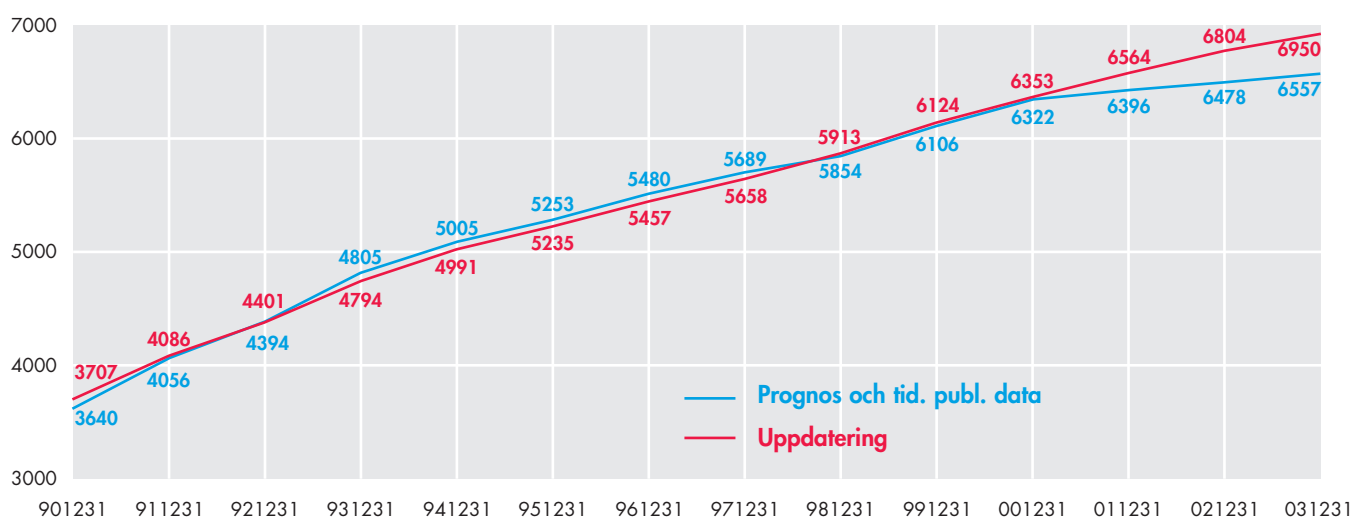
PROGNOSUPPFÖLJNING

1998 publicerade srau en prognos över tillväxten av antalet patienter i uremibehandling vid varje årsskifte fram till år 2010. De första åren har utvecklingen följt prognosen men sedan tre år ses en ökning av antalet uremiker, större än den i prognosen beräknade. Prognosen gjordes med enbart prognostiserad framtida demografi och tidigare utfall, det vill säga incidens, migration och mortalitet inom den aktiva uremivården, som grund. En förutsättning var att inga förändringar av behandlingsresultaten

skulle ske eftersom dessa var svåra att beräkna prognostiskt. Den faktor som mest vilar på demografisk grund, de årliga incidenstalen som beror av befolkningstalen, har visat sig stämma någorlunda väl. Den ökning av totalantalet patienter som nu ses beror till stor del på utfallet av behandlingen: patienternas överlevnad har förbättrats över tiden.

I figur 17 ses också hur data från tidigare år, publicerade 1998, justerats i och med att en fortgående revision av registrets datainnehåll sker.

FIG 17. JÄMFÖRELSE MELLAN DATA OCH PROGNOSEN PUBLICERADE 1998 OCH AKTUELLA DATA.

STATISTISK BEARBETNING 1991–2003

Överlevnadsberäkningarna är gjorda av statistiker Anders Odén, fil.dr.

I likhet med tidigare års publikationer har patienter vars uremibehandling startat före 1991 också fått ingå. De bidrar inte med observationstid eller sluthändelser före 1991 (trunkering till vänster). Vid graftöverlevnad räknas inte död som sluthändelse (failure), men censurering till höger sker då. Vid beräkningarna beaktas datum för olika händelser och antalet dagar som patienten följs beräknas. För olika intervall efter behandlingsstart respektive transplantation beräknas antalet sluthändelser, död eller graftförlust, och den sammanlagda observationstiden i intervallet. Kvoten mellan antalet händelser och observationstiden utgör skattning av riskfunktionens värde. Överlevnadsfunktionen, som anger andelen kvarvarande, beräknas från riskfunktionen som det naturliga talet e upphöjt till minus integralen av riskfunktionen.

De grafer som visas i årets publikation innehåller samma gruppering av patienter och samma jämförelser som i tidigare publikationer. Överlevnaden inom uremipopulationen har vid samtliga beräkningar som gjorts sedan registret startade varit sämre än

den förväntade, vid en jämförelse med genomsnittsbefolkningen. Mortaliteten inom gruppen dialyspatienter har dock sjunkit under den nya millenniets inledande år. Detta ses i mortalitetstalen (se Mortalitet) men än mer uttalat i en åldersjusterad beräkning där det tydliggörs att överlevnaden successivt förbättrats för varje kalenderår sedan uremiregistrets start 1991 (fig. 30). Vid skattningen av förändring med kalendarisk tid har patienternas aktuella ålder och tid som har gått sedan behandlingsstart beaktats. Skattningen har gjorts med hjälp av Poissonregression.

I figuren ses att den genomsnittliga årliga reduktionen i dödlighet är mycket större för gruppen transplanterade än för dialyspatienterna, 6 % jämfört med 2 %. Det är således utmed y-axeln som den årliga procentuella förbättringen ses.

Reduktion i dödlighet med kalendertid kan variera med tiden som gått sedan behandlingsstart, detta ses utmed x-axeln. Tendensen är att reduktionen med kalendertid är störst tidigt efter behandlingsstart. Denna tendens är dock inte signifikant.

FIG 18. PATIENTÖVERLEVNAD HELA MATERIALET MED 95% KONFIDENSINTERVALL.

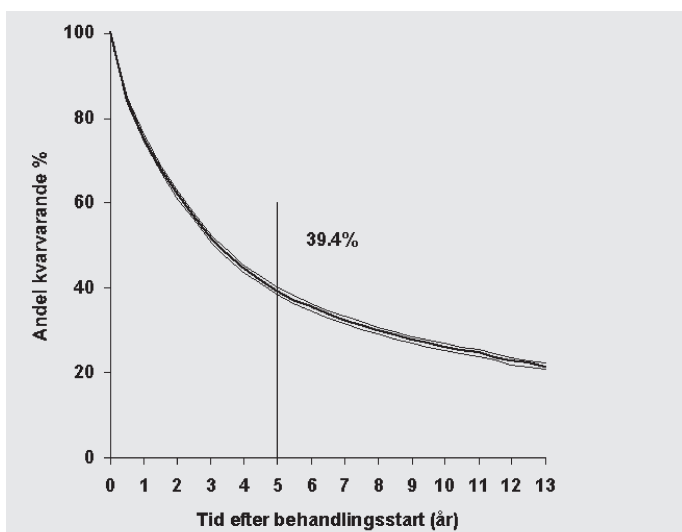

FIG 19. PATIENTÖVERLEVNAD HELA MATERIALET. ÅLDERSFÖRDELAD.

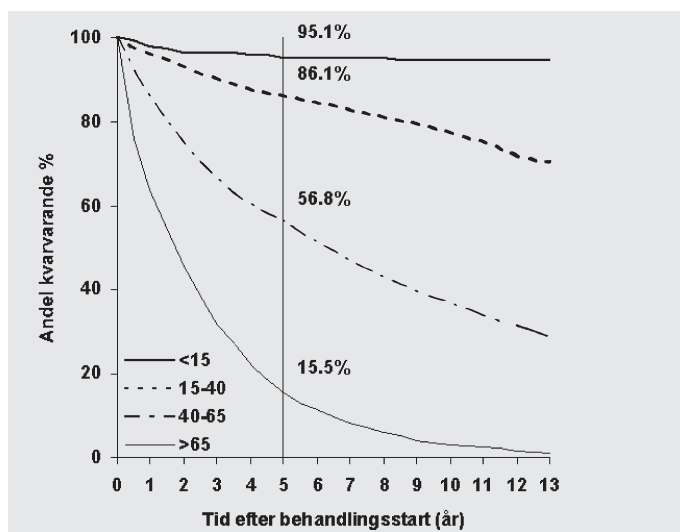

FIG 20. PATIENTÖVERLEVAD TRANSPLANTERADE. LEVANDE RESP. AVLIDEN DONATOR.

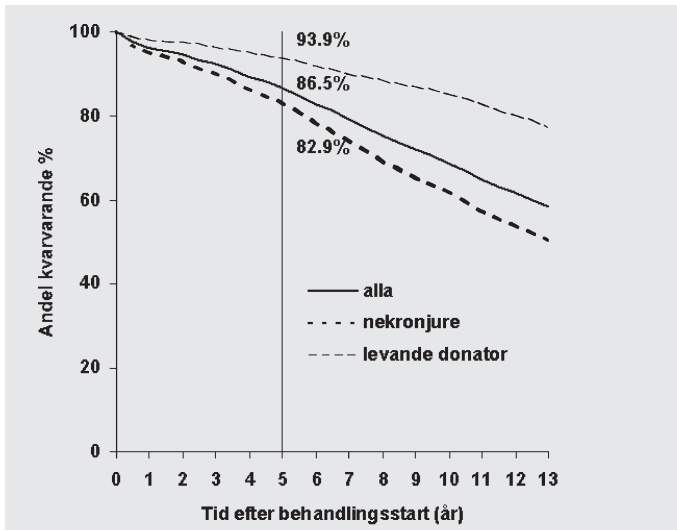

FIG 21. PATIENTÖVERLEVAD TRANSPLANTERADE. DIABETIKER RESP. ICKE DIABETIKER.

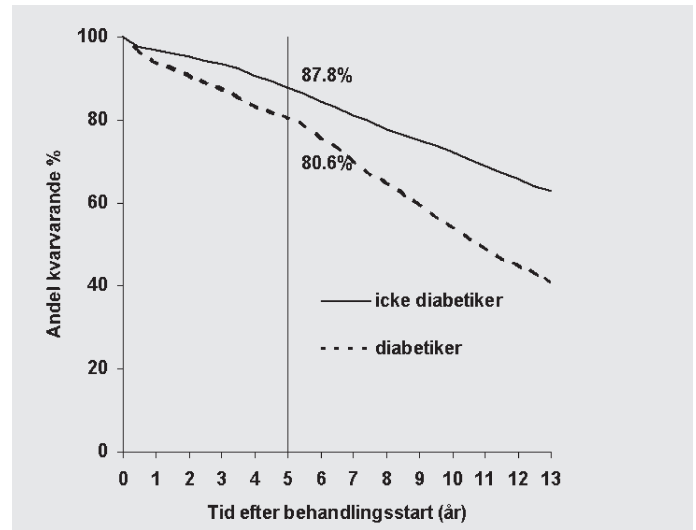

FIG 22. GRAFTÖVERLEVAD, FÖRSTA OCH ANDRA GRAFT.

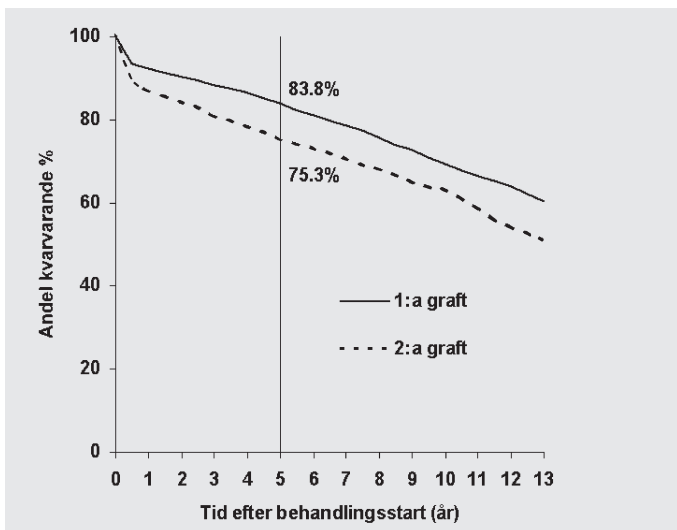

FIG 23. GRAFTÖVERLEVAD, FÖRSTA GRAFT. LEVANDE RESP. AVLIDEN GIVARE.

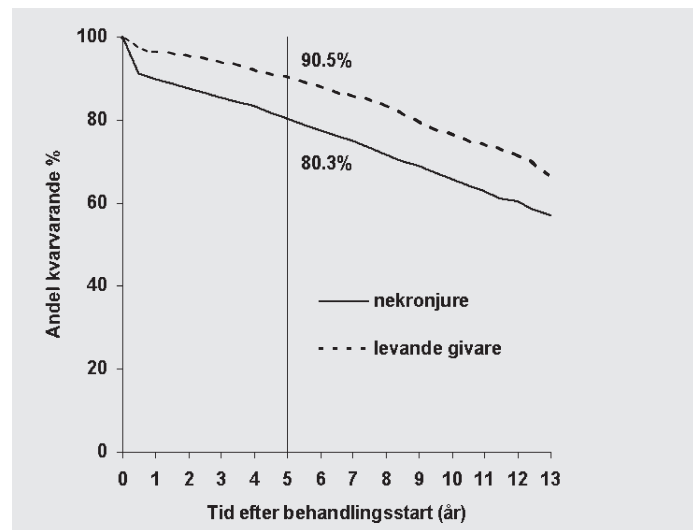

FIG 24. PATIENTÖVERLEVAD HEMODIALYS OCH PERITONEALDIALYS MED 95% KONFIDENSINTERVALL.

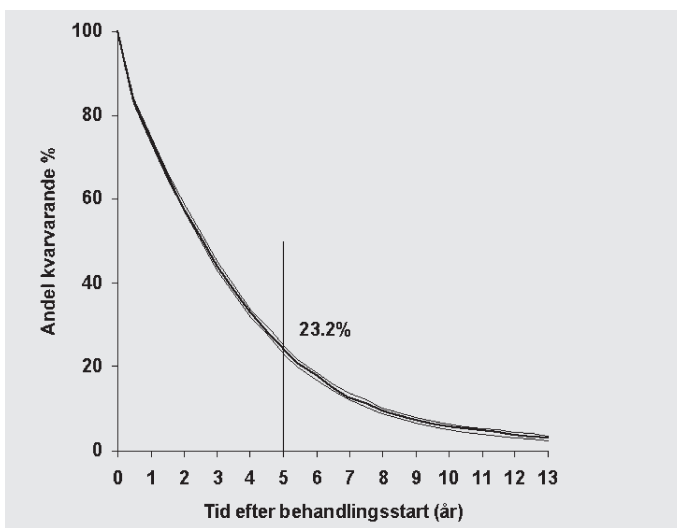

FIG 25. PATIENTÖVERLEVAD HEMODIALYS OCH PERITONEALDIALYS, ÅLDERSFÖRDELAD.

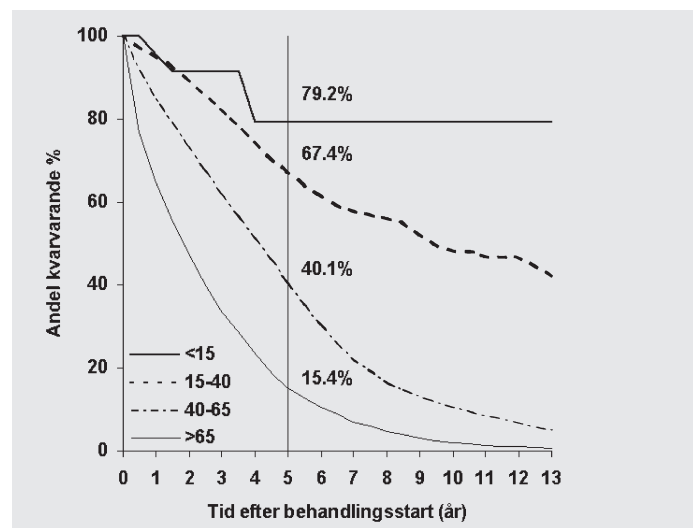

FIG 26. PATIENTÖVERLEVAD HELA MATERIALET RÄKNAT MED START TRE MÅNADER EFTER BEHANDLINGSSTART. 95% KONFIDENSINTERVALL.

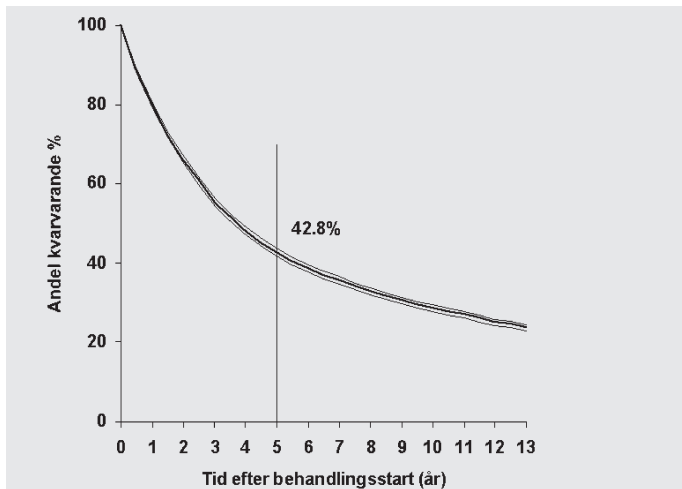

FIG 27. PATIENTÖVERLEVAD 65 ÅR OCH ÄLDRE JÄMFÖRT MED FÖRVÄNTAD ÖVERLEVAD I ÅLDERSGRUPPEN.

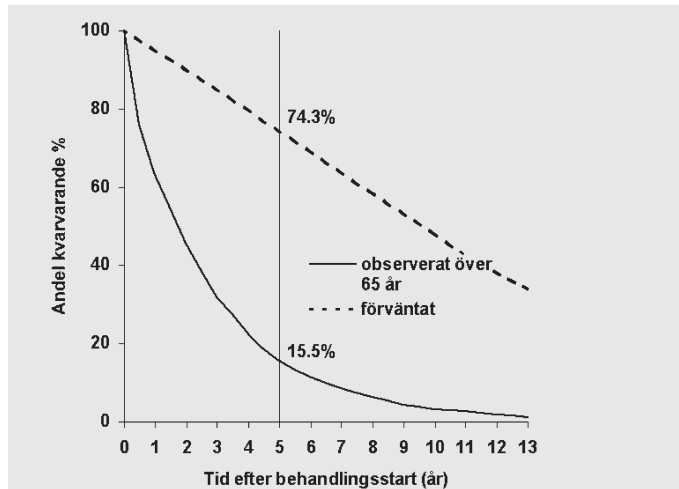

FIG 28. PATIENTÖVERLEVAD YNGRE ÄN 65 ÅR JÄMFÖRT MED FÖRVÄNTAD ÖVERLEVAD I ÅLDERSGRUPPEN.

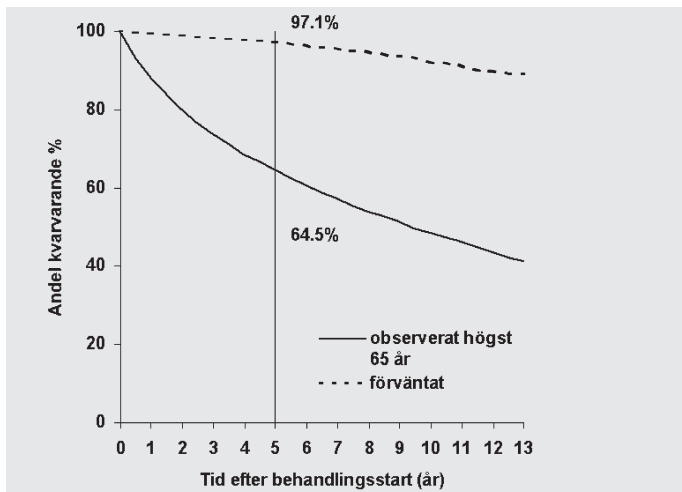

FIG 29. PATIENTÖVERLEVAD HELA MATERIALET. DIABETIKER RESP. ICKE DIABETIKER.

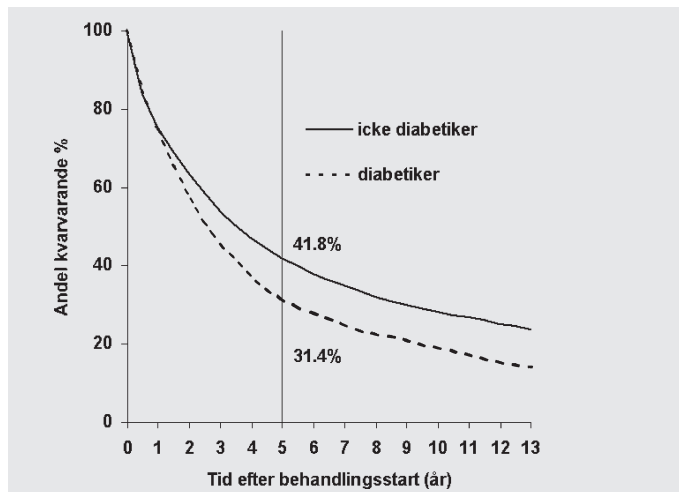
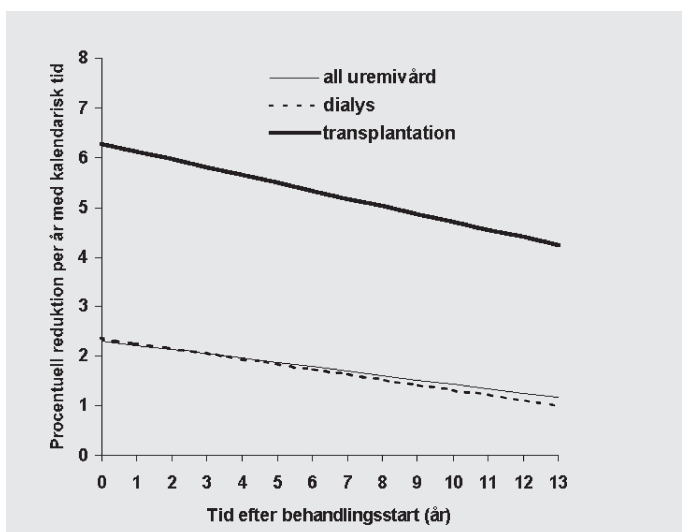

FIG 30. REDUKTION I DÖDLIGHET MED KALENDARISK TID.

Srau tackar nedanstående företag för ekonomiskt stöd till tryckningen av denna publikation.

Bringing innovation
to renal care

genzyme

AMGEN®

Baxter PD

Nu introducerar vi
Physioneal 35 Glucose...

Ännu en naturlig lösning
för ett naturligt membran!

Baxter

Förskrivningsinformation: Physioneal 35 Glucose peritonealdialysvätska 13,6 mg/ml, 22,7 mg/ml, 38,6 mg/ml. Buffert 25 mmol/l bikarbonat och 10 mmol/l laktat. Kalcium 1,75 mmol/l, pH 7,4. Indikationer: Physioneal 35 Glucose är indicerad för peritonealdialys vid akut och kronisk njursvikt, allvarlig vattenretention, allvarlig elektrolytstörning samt läkemedelsförgiftning av dialyserbara läkemedel, när bättre behandlingsalternativ inte är tillgängliga. Physioneal 35 Glucose är bikarbonat/laktat baserade med ett fysiologiskt pH som framförallt är indicerat hos patienter där lösningar baserade på enbart laktatbuffert, med lågt pH, orsakar buksmärta eller obehag vid itappning. För information om kontraindikationer, försiktighet, biverkningar och dosering: se www.fass.se

Baxter Medical AB, Box 63, 164 94 Kista, Tel: 08-6326400, www.baxter.se

RE2004_012ed01

Vi stödjer SRAU

Fresenius Medical Care

Fresenius Medical Care Sverige AB

Djupdalsvägen 24, S-192 51 Sollentuna. Tel 08-594 77 600

Fax 08-594 77 620. Epost sverige@fmc-ag.com

 Fujisawa

Fujisawa Scandinavia AB Haraldsvägen 5 413 14 Göteborg
Tel: 031-741 61 60 Fax: 031-711 07 57

sirolimus
Rapamune®
1 mg and 2 mg Tablets
Solid foundation for excellent renal graft survival

Wyeth

040614RAP SV

srau

Staffan Schön
srau.kss@vgregion.se